

ปรีดี พนมยงค์

ปราศรัยและคำตอบ บอ **นายปรีดี พนมยงค์**: 24, 26 กรกฎาคม 2518
ที่ประชุม **สามัคคีสมาคม (นักเรียนไทยในอังกฤษ)**: สกอตแลนด์

ระบบสังคมนิยม

ระบบคอมมิวนิสต์

จะหามาสม แก่เมืองไทย หรือไม่

จะแก้ปัญหามือเมืองไทยอย่างไร
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับ . . .
สังคมนิยมและระบบคอมมิวนิสต์
จะหามาสมแก่เมืองไทยหรือไม่ (ตอนที่ 1)

ปรีดี ธรรมศาสตร์บัณฑิต
สมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ผู้จัดพิมพ์ . . . ครั้งที่ 1
พฤศจิกายน 2518

คำปราศรัย และ คำตอบ ของ
นายปรีดี พนมยงค์
ในที่ประชุมสามัคคีสมาคม (นักเรียนไทยในอังกฤษ)
สกอตแลนด์ ๒๔,๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เรื่อง

ควรจะแก้ปัญหามืองไทยอย่างไร
คำตอบปัญหาภาคที่ ๑ เกี่ยวกับ

**ระบบสังคมนิยม
และ
ระบบคอมมิวนิสต์**

จะเหมาะสมแก่มืองไทยหรือไม่

(ตอนที่ ๑)

นายพูน พุกกะรัตน์

ธรรมศาสตร์บัณฑิต

และ

สามัญสหกรักรแห่งเนคิบัณฑิศจศกษกา

พัจฉัพิมพ์

PRIDI-PHOONSUK
ปรีดี - พูนศย พนมยงค์

www.pridi-phoonsuk.org

Change Fusion OPENBASE.in.th

เนื้อหาทั้งหมดใน OpenBase ถูกเผยแพร่ภายใต้สัญญาอนุญาต Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike
BY-NC-SA 3.0 Unported License ท่านสามารถนำเนื้อหาบางส่วนไปใช้และเผยแพร่ต่อได้ โดยต้องอ้างอิงแหล่งที่มา นำมาไปใช้เพื่อ
การค้า และต้องใช้สัญญาอนุญาตชนิดเดียวกันเมื่อเผยแพร่ผลงานที่ดัดแปลง เว้นแต่จะระบุเป็นอย่างอื่น

คำปราศรัยของนายปรีดี พนมยงค์

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เมื่อสภานายก (นายแพทย์สุนันท์ กลัดเจริญ) ได้กล่าวต้อนรับแล้ว นายปรีดี พนมยงค์ ได้ปราศรัยมีใจความดังต่อไปนี้

สวัสดิ์ ท่านทั้งหลาย

ผมยินดีรับเชิญจากท่านสภานายก, ท่านกรรมการและท่านสมาชิกแห่งสามัคคีสมาคม ให้มาร่วมสนทนากับท่านทั้งหลายเรื่อง "ควรจะแก้ปัญหามืองไทยอย่างไร" จึงขอขอบคุณท่านทั้งหลายที่ให้เกียรติและต้อนรับผมกับภรรยาด้วยไมตรีจิตอันดีครั้งนี้ด้วย

ท่านอุปนายก (หม่อมราชวงศ์หญิง สายสวัสดิ์ สวัสดิวัฒน์ ขอมสัน) แจ้งเพิ่มเติมว่า มีปัญหาอีก ๓ เรื่องที่สมาชิกหลายท่านสนใจ คือ เหตุแห่งการเปลี่ยนการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕, ประวัติขบวนการเสรีไทย, และเรื่องเมืองจีน ผมขอสรรเสริญท่านทั้งหลายที่เอาใจใส่ต่อปัญหาปัจจุบันและอดีต ของชาติ และ ราษฎร ไทยซึ่งเป็นที่เคารพรักสูงสุดของเรา และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่เรื่องเหล่านี้ต้องใช้เวลามากมายในการสนทนา ฉะนั้นเพื่อประหยัดเวลาของทุก ๆ คนในที่ประชุม ผมจึงได้ส่งมายังสมาคมซึ่งหนังสือบาง

เล่มที่ผมเคยกล่าวและเคยเขียนเกี่ยวกับเรื่องเหล่านั้นและ เทปอัดเสียง
ปาฐกถาของผมในงานชุมนุมนักเรียนไทยในฝรั่งเศสเมื่อ ๒๕ มิถุนายน
บนเรื่อง "อนาคตของเมืองไทยกับสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้าน"
เพื่อท่านที่สนใจจะอ่านและฟังพอเป็นเค้าพื้นฐานก่อน

แม้กระนั้น ถ้าผมจะเป็นผู้อภิปรายโดยละเอียดก็ต้องใช้เวลา
นานมากยิ่งขึ้นกว่าการแถลงนโยบายของรัฐบาลที่ขอมติไว้วางใจต่อรัฐสภา
ซึ่งต้องอภิปรายกันหลายชั่วโมงหรือหลายวันจนกว่าจะได้รับความพอใจ
จากสมาชิก หรือจนกว่าสมาชิกเบื่อนายขึ้นมาที่อาศัยเสียงข้างมากใน
รัฐสภาลงมติให้ปิดอภิปราย ฉะนั้นผมจึงเสนอขอให้ท่านทั้งหลายปรึกษา
กันตั้งเป็นหัวข้อคำถามประเด็นสำคัญที่ท่านสนใจเป็นพิเศษ แล้วขอให้
สนทนากรรณการ (คุณไชยันต์ รัชชกุล) รวบรวมมอบแก่ผมในวันพุธ
นี้ (๒๕ กรกฎาคม) เพื่อผมจะได้ตอบท่านในวันรุ่งขึ้น (๒๖ กรกฎาคม)
เท่าที่ผมสามารถจะตอบได้ภายในเวลาอันสมควรที่กำหนดไว้ในระเบียบ
วาระ

โอกาสนี้ผมขออวยพรให้สามัคคีสมาคมซึ่งเป็น สมาคม แรก
ของนักเรียนไทยในต่างประเทศซึ่งได้ตั้งมาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้วนั้น
จงมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้น เป็นแหล่งสำคัญในการเชื่อมความสัมพันธ์ของ
บรรดาสมาชิก และขอให้สมาชิกทุกท่านมีความสำเร็จในการศึกษาเพื่อ
นำวิชาความรู้ไปปรับใช้ชาติและราษฎรไทยให้พัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป.

คำตอบของนายปรีดี พนมยงค์

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๘

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับปัญหา

ระบบสังคมนิยม และ

ระบบคอมมิวนิสต์จะเหมาะสม

แก่เมืองไทยหรือไม่

สวัสดิ์ ท่านทั้งหลาย

สนทนากกรรมกรได้มอบ ๒๑ คำถามขอให้ผมตอบชี้แจง
ผมเห็นว่าคำถามเหล่านี้รวมแยกเป็นประเภทใหญ่ได้ ๔ ประเภท
คือ :

ประเภทที่ ๑ เกี่ยวกับปัญหาว่าระบบสังคมนิยม และ
ระบบคอมมิวนิสต์จะเหมาะสมแก่เมืองไทยหรือไม่

ประเภทที่ ๒ เกี่ยวกับระบบการเมืองที่เป็นอยู่ภายหลัง
ที่ได้มีรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๑๗

ประเภทที่ ๓ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงบางประการทางประ
วัติศาสตร์

ประเภทที่ ๔ เกี่ยวกับประสบการณ์บางประการของ

ผม

(เนื่องจากเวลาสนทนาตามระเบียบวาระมีเพียงประมาณ ๕ ชั่วโมง จึงตอบชี้แจงเพียงสังเขปเท่านั้น ต่อมาได้ทำคำตอบเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษร ภาคที่ ๑ ตอนที่ ๑ เสร็จแล้ว ส่วนตอนอื่น ๆ จะค่อย ๆ ทะยอยทำต่อไปเมื่อมีโอกาส)

ตอนที่ ๑

ระบบสังคมนิยม และ

ระบบคอมมิวนิสต์จะเหมาะสม

แก่เมืองไทยหรือไม่

๑. ลัทธิโซเชี่ยลลิสม์ซึ่งมีการแปลชื่อลัทธิเป็นภาษาไทยว่า "สังคมนิยม" ก็ดี และลัทธิคอมมิวนิสต์ซึ่งไม่มีการแปลชื่อลัทธิเป็นภาษาไทยก็ดีนั้น มีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีหลายนิกายปลีกย่อย ซึ่งมีทรรศนะและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ กัน ฉะนั้นจึงควรพิจารณาเป็นราย ๆ ไปว่า ลัทธิและนิกายใดมีทรรศนะและวิธีปฏิบัติอย่างไร และพิจารณาว่าประเทศไทยหรือสังคมนิยมมีสภาพในปัจจุบันนี้อย่างไร ในอดีตอย่างไร และจะวิวัฒนาการต่อไปในอนาคตอย่างไร ครั้นแล้วจึงพิจารณาว่าลัทธิชนิดนั้น ๆ นิกายนั้น ๆ จะเหมาะสมแก่สยามหรือไม่

๒.๑ ท่านที่เคยฟังปาฐกถาของผมในงานประชุมของสมาคมนักกอนแอสเทอร์เมื่อ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๖ คงจะ

ระลึกได้ว่าผมได้กล่าวไว้ว่า สังคมนิยมมีประมาณกว่า ๘๐ ชนิด และผมได้กล่าวถึงพระองค์เจ้าองค์หนึ่งที่เสด็จมาเยี่ยมผมที่ซานเมืองปารีสนั้น ทรงมีความเห็นว่าสังคมนิยมเคยทำได้ในเมืองไทย เช่น พระมหากษัตริย์สมัยกรุงศรีอยุธยาได้จัดสำเนาไปค้าขายในต่างประเทศ

ผมขอให้ผู้ที่สนใจประวัติศาสตร์แห่งระบบสังคมนิยมชนิดศักดินาไทยคฤภพหม้ายตราสามดวงก็จะทราบว่ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงบัญญัติศักดินาของพนักงานรัฐวิสาหกิจไว้ อาทิ พนักงานประจำเรือสำเภาลงที่เป็นพาหนะในการบรรทุกสินค้าระหว่างประเทศนั้น พระองค์บัญญัติให้มีศักดินาลดหลั่นกันตามลำดับ เช่น ผู้บังคับการเรือ (กัปตัน) ทรงเรียกว่า “จันจันยสำเภา” ถือศักดินา ๔๐๐ ไร่ คนครัว ทรงเรียกว่า “ชมภู” เพี้ยนมาจากภาษาชกเกียน “จงไผ้ว” ถือศักดินา ๓๐ ไร่ คนรับใช้ทรงเรียกว่า “ซินเตง” ถือศักดินา ๒๕ ไร่

๒.๒ ท่านที่อาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษขณะนี้ หรือเคยอาศัยอยู่ในอังกฤษสมัยที่พรรคแรงงานได้อำนาจเป็นรัฐบาลนั้นก็ย่อมระลึกว่า ท่านอาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ในประเทศที่ปกครอง

โดยระบบสังคมนิยมชนิดหนึ่งคือ ลัทธิสังคมนิยมชนิดที่คณะ
ผู้นำพรรคแรงงานได้ประกอบขึ้น ลัทธิสังคมนิยมชนิดนี้ได้รับ
อิทธิพลมากบ้างน้อยบ้างจากลัทธิ “เฟเบียนโซเชี่ยลลิสม์” (Fa
bian Socialism) ซึ่งนักสังคมนิยมอังกฤษหลายท่านได้ช่วยกัน
ประกอบและพัฒนาต่อมา อาทิ เบอ์นาร์ด ชอว์ นักประพันธ์
เรื่องนาม, ซิดนีย์ เวบบ์, เอช.เจ. ลาสกี อดีตศาสตราจารย์ สำนัก
เศรษฐศาสตร์ลอนดอน (London School of Economics)
และจากลัทธิ “กิลด์ โซเชี่ยลลิสม์” (Guild Socialism) ซึ่งนัก
สังคมนิยมอังกฤษจำนวนหนึ่งได้ประกอบขึ้น เช่น เอส.จี. ฮอบ
สัน, และ ที.เอช. โคล อดีตศาสตราจารย์แห่งสำนักที่กล่าวนั้น
เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงที่ประกอบลัทธิที่ว่านี้

๒.๓ ในเมืองไทยสมัยนี้ก็ปรากฏว่ามี ๒ พรรคการเมือง
ที่ใช้ชื่อว่าสังคมนิยม แต่จะเป็นสังคมนิยมนิยายใดนั้นยังไม่แจ้ง
ชัด ส่วนพรรคจารีตนิยมและทุนนิยมหลายพรรค ก็แสดงว่า
กำหนดนโยบายสังคมนิยมด้วย แต่กล่าวว่าเป็นสังคมนิยมอ่อนๆ
บ้าง เป็นสังคมนิยมสุดแท้แต่จะนึกเอาเองบ้าง

จะนั้นก็ผมกล่าวไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ ว่าลัทธิสังคมนิยม
มีประมาณ ๘๐ ชนิดนั้น บัดนี้เท่าที่สังเกต ดูเหมือนจะเกือบๆ
๑๐๐ ชนิดแล้ว

๒.๔ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ผมได้กล่าวไว้ในปาฐกถา ณ ที่ประชุมนักเรียนไทยในฝรั่งเศสที่เมืองตูร์สว่า ในจำนวนสังคมนิยมประมาณกว่า ๘๐ ชนิดนั้น เราอาจจัดเป็นประเภท (Genus) ใหญ่ได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทสังคมนิยมศักดินา (Feudal Socialism)
- (๒) ประเภทสังคมนิยมผู้มีทุนน้อย (Petit – Bourgeois Socialism)
- (๓) ประเภทสังคมนิยมจารีตนิยม (Conservative Socialism)
- (๔) ประเภทสังคมนิยมเจ้าสมบัติ (Bourgeois Socialism)
- (๕) ประเภทสังคมนิยมเพียงแต่อุดมคติหรือเพียงจินตนาการ (Utopian Socialism)
- (๖) ประเภทสังคมนิยมของชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (Proletarian Socialism)
- (๗) ประเภทสังคมนิยมวิทยาศาสตร์ (Scientific Socialism)
- (๘) ประเภทสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (Communist Socialism)

สังคมนิยมประเภท (Genus) หนึ่งๆ นั้นก็จำแนกออก
ได้เป็นหลายชนิด (Species) และหลายนิกายชนิดปลีกย่อย
(Sub - Species)

๓. สังคมนิยมประเภทคอมมิวนิสต์นั้นมีหลายชนิดและ
หลายนิกายซึ่งเป็นชนิดปลีกย่อย

๓.๑ ท่านที่อยู่เมืองไทย ถ้าใช้ความสังเกตจากบทความ
ของวารสารบางฉบับและสมุดเอกสารที่พิมพ์แพร่หลายเป็นภาษา
ไทยก็ย่อมทราบได้จากการแสดงออกว่า ลัทธิคอมมิวนิสต์หลาย
ชนิดหลายนิกายมีขัดแย้งกันระหว่างกัน อาทิ ลัทธิมาร์กซ์-
เลนิน ตามแนวทางของเหมาเจ๋อตง, ลัทธิแก๊ง, และลัทธิที่บาง
ท่านเรียกเป็นภาษาไทยว่า “สังคมนิยมพรรคินิยม,” ลัทธิสากล
นิ ของชนชั้นกรรมาชีพ ฯลฯ

ถ้าท่านสลับรับฟังข่าวสารถึงความเป็นไปได้ในประเทศ
จีนตลอดมาก็จะสังเกตได้ว่า ในประเทศจีนนั้น นอกจากมีลัทธิ
ซึ่งจีนเรียกว่า “ความคิดเหมาเจ๋อตง” แต่คนนอกประเทศจีน
เรียกว่า “เหมาอิล์ม” แล้ว ก็ยังมีนิกายของนายหลี่ ลี ซาน ซึ่ง
เดินตามแนวทาง “อนาร์โก-ซินติคาลิสม์,” นิกายของนายหลิว
เซ้า ฉี ซึ่งเดินตามแนวทางทุนนิยม, นิกายของนายหลิน

เบียว ซึ่งเดินตามแนวทางลัทธิขงจื้อ, และคอมมิวนิสต์ชนิดที่
เหมาเจ๋อตงเรียกว่า “มาร์กซิสต์เปลือกนอก” (Formalistic
Marxist) ซึ่งท่านเปรียบประดุจว่าคนที่ใส่เสื้อคลุมยี่ห้อมาร์กซ์
แต่ภายในมีความคิด และการปฏิบัติอย่างผู้มีทุนใหญ่, กลาง,
น้อย, ตามชนชั้นหรือซากของชนชั้นที่มีอยู่ในตัวคนนั้น ๆ

ถ้าท่านมีโอกาสไปร่วมฉลองงานวันชาติจีนเมื่อ ค.ศ.
๑๙๖๙ ภายหลังการอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรมของชนชั้นผู้ไร้
สมบัติจีนแล้ว ท่านก็จะพบว่าสำนักพิมพ์ภาษาต่างประเทศได้ตี
พิมพ์บทความฉบับภาษาอังกฤษ, ฝรั่งเศสของเลนินเรื่อง “คอม-
มิวนิสต์ปีกซ้าย, ความคิดระส่ำระสายอย่างเด็ก ไร้เดียงสา”
(Left-Wing Communism, an Infantile Disorder) จำหน่าย
โดยรายล้อมเยาแก่ชาวต่างประเทศที่โรงแรมปักกิ่ง เพราะ
แนวทางของเหมาเจ๋อตงที่แท้จริงนั้นมิได้ดำเนินตามแนวทาง
ของคอมมิวนิสต์ปีกซ้ายชนิดนั้น (จนถึงขณะนี้ยังไม่ปรากฏว่ามี
ผู้ใดแปลเป็นภาษาไทยพิมพ์เป็นเล่ม)

ถ้าท่านศึกษาประวัติของลัทธิคอมมิวนิสต์ก็จะพบว่าสมัย
ก่อนมาร์กซ์มีลัทธิหลายชนิดจัดเข้าในประเภทคอมมิวนิสต์ แม้
สมัยที่มาร์กซ์มีชีวิตอยู่ก็มีลัทธิคอมมิวนิสต์ชนิดอื่น ๆ เช่นชนิด
ของ “บลองกี” ซึ่งเรียกว่าลัทธิบลองกีสม์ (Blanquisme),

ภายหลังที่มาร์กซ์และเอนเงิลส์วายชนม์แล้วก็มีลัทธิแก้ทางขวา, ลัทธิแก้ทางซ้าย, ชนิดต่าง ๆ

นอกจากลัทธิมาร์กซ์-เลนินตามแนวทางสตาลิน, ความคิดเหมาเจ๋อตง, แล้ว ก็ยังมีลัทธิทรอทสกิสต์, ลัทธิมาร์กซิสม์-อิสลามิก (Marxisme Islamique), นิกายที่เรียกตนเองว่า มาร์กซ์-เลนินแท้จริง โดยถือว่าชนิดอื่นไม่แท้จริง, นิกายตามแนวทางกิมอิลซุงแห่งเกาหลีเหนือ, นิกายตามแนวทางคาสโตรแห่งคิวบา, นิกายแห่งองค์การคอมมิวนิสต์ระหว่างประเทศครั้งที่ ๔ (Fourth International), นิกายคนงานระหว่างประเทศ (Internationale Ouvrière) ฯลฯ ฯลฯ ฯลฯ

๓.๒ ผมขอแถมว่ายังมีคอมมิวนิสต์อีกบางชนิดซึ่งผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยเป็นผู้ค้นพบคือ

(๑) ปิตาจอคอมมิวนิสต์ที่สืบเนื่องมาจากการที่ฝรั่งทำการต่อต้านคอมมิวนิสต์ได้โฆษณาไว้หลายปีก่อนมาแล้วว่าคอมมิวนิสต์ริบทรัพย์ไม่ว่าคนมีหรือคนจน แม้มีเสื้อผ้าเพียงแต่ปิดกายก็ถูกริบ และเอาหญิงเป็นกองกลาง, ทำลายศาสนา ฯลฯ จึงทำให้คนขวัญอ่อนที่ได้ยินเพียงชื่อก็เกิดความเกลียดความกลัวอันเป็นสภาพทางจิต (State of Mind) ชนิดหนึ่ง

ผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยอาศัยสภาพทางจิต
นั้นค้นคว้าต่อไป ก็ค้นพบสิ่งที่ทำเป็นป้ายโฆษณาแสดงภาพ
คอมมิวนิสต์เป็นรูปผีเสื้อจากกำยำที่จะคว่ำมนุษย์เอาไปเป็นมังสา
หาร และทำเป็นคำขวัญว่า “คอมมิวนิสต์มา ศาสนาหมด”

นอกจากนั้นผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยยังได้
ค้นพบอีกว่า สีแดงเป็นสีของคอมมิวนิสต์โดยเฉพาะ ฉะนั้น
จึงเปลี่ยนตราครุฑสีแดงของหนังสือทางราชการที่ใช้มาตั้งแต่
รัชกาลที่ ๖ นั้นให้เป็นตราครุฑสีดำ แสดงว่า “สภาพทางจิต”
ของฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยวิปริตยิ่งกว่าฝรั่ง

(๒) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ รัฐบาลและรัฐสภาไทยพร้อม
ทั้งนักวิชาการบางท่านได้ค้นพบคอมมิวนิสต์อีกชนิดหนึ่ง ซึ่ง
ท่านเหล่านั้นได้นำมาบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำอัน
เป็นคอมมิวนิสต์ว่า การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์คือ

(ก) เลิกล้มการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระ
มหากษัตริย์เป็นประมุข หรือ

(ข) การเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศอันทำให้
กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินหรือปัจจัยในการผลิตของเอกชนตกเป็น
ของรัฐโดยการริบ หรือโดยวิธีการอื่นอันมิได้มีการชดใช้ค่าทด

แทนอันเป็นธรรม หรือ

(ก) การบังคับด้วยการขู่เข็ญทำให้เกิดความหวาดกลัว กิติ การก่อวินาศกรรมกิติ หรือการใช้อุบายด้วยประการใด ๆ เช่น ยุยงให้เกิดความเกลียดชังระหว่างประชาชน ทั้งนี้กระทำด้วยความมุ่งหมายที่จะให้มีการยอมรับเอา ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือบรรลุดังวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ใน (ก) หรือ (ข)

คำนิยามนี้รัฐบาลและรัฐสภาสมัยต่อมาจนถึงขณะนี้ ได้รับช่วงมรดกต่อมา อย่างไรก็ตาม ผมขอให้ท่านทั้งหลาย สังเกตบางประการดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ เมื่อถึงคราวเขียนเป็นกฎหมายแล้ว รัฐบาลและรัฐสภาไม่ระบุไว้ว่า การเอาหญิงและเด็กเป็นกองกลางกิติ การยกเลิกศาสนาก็ดีนั้นเป็นคอมมิวนิสต์ ซึ่งต่างกับที่ค้นพบไว้ในการโฆษณา

ประการที่ ๒ ผู้ร่วมในการบัญญัติกฎหมายนั้น หลายคนมิได้ใช้กฎหมายนั้นแก่ตนเอง คือการที่ตนล้มเลิกการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยสถาปนาระบบเผด็จการขึ้น แม้จะยังคงมีสถาบันพระมหากษัตริย์ แต่บุคคลที่เป็นตัวการและผู้สมรู้ ในการนั้นก็เข้าลักษณะเป็นผู้กระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์

ประกาศที่ ๓ ผมเคยให้สัมภาษณ์คอลอเคีย รอสส์ แห่ง
บางกอกโพสต์เมื่อ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๖ ว่า ถ้าถือตามคำนิยาม
ของ พ.ร.บ. บ่อนกั้นการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ (ก) แล้ว
นายพล ยอร์ช วอชิงตันกับผู้ร่วมมือในการเลิกล้มระบบปกครอง
ของอังกฤษซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขแห่ง ๑๓ อาณา
นิคมอเมริกันนั้น ก็เป็นคอมมิวนิสต์ คนฝรั่งอีกหลายคนที่มี
ระบบพระมหากษัตริย์ก็เป็นคอมมิวนิสต์

จอมพล ลอนนอลกับพวกที่เลิกล้มระบบประชาธิปไตย
โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แล้วตั้งสาธารณรัฐกัมพูชาขึ้น
นั้นก็เป็นคอมมิวนิสต์ และบุคคลที่มีอำนาจทางการเมืองและ
ทางการเมืองในสยามที่สนับสนุนระบบของจอมพล ลอนนอล ก็
เข้าลักษณะเป็นตำรวจหรือผู้สมรู้กับคอมมิวนิสต์

ประกาศที่ ๔ คอมมิวนิสต์ตามคำนิยามของพ.ร.บ.นั้น
ยังเพ่งพ่านอยู่ในวงราชการ หรือบางคนออกจากราชการประจำ
แล้วโดยเสวยสุขสำราญจากเงินราชการลับคนละหลายแสนหลาย
ล้านบาท โดยทางราชการไม่ตรวจบัญชีว่าจ่ายเพื่อราชการลับ
จริงหรือไม่ และผลที่ได้จากการสืบสวนนั้นเป็นข่าวโคมลอย
หรือเป็นข่าวที่จ้างให้ลูกสมุนเขียนยกเมฆขึ้น

(๓) เมื่อได้มี พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำอันเป็นคอมมิว-

นิสต์ พ.ศ. ๒๔๘๕ แล้ว ผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์ก็ควรที่จะเคารพ
พ.ร.บ. ซึ่งพวกตนเขียนขึ้นเองว่า คอมมิวนิสต์มีเพียง ๓ ประการ
แต่ทว่าผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์กลับไปเอาควันทองของฝรั่งที่เคย
โฆษณาไว้ว่าคอมมิวนิสต์มีลักษณะที่ไร้ทรัพย์สินของบุคคล
แล้วเอามาแบ่งให้พลเมืองได้ไปเท่าๆกัน ผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์
บางคนก็เอากระสุนกระสวยที่ได้ยินเรื่อง "การต่อสู้ระหว่างชน
ชั้น" นั้นมาสรุปว่า คอมมิวนิสต์ทุกชนิดที่ได้อำนาจรัฐแล้วก็
เลิกชนชั้นให้หมดไปทันทีทันใด ผู้ต่อต้านบางคนก็ได้ศึกษา
วิชาการเมืองซึ่งอย่างน้อยก็ต้องรู้ลัทธิเศรษฐกิจเบื้องต้นๆที่แทบ
ทุกตำราสอนไว้ว่า ลัทธิสังคมนิยมนั้นถือหลักให้บุคคลได้รับ
ปันผลตามความสามารถที่ตนทำงานให้กับสังคม มิใช่เป็นการ
แบ่งปันผลให้ทุกคนได้เท่ากัน แต่ผู้ต่อต้านคอมมิวนิสต์ก็บิด
เบือนว่า "คอมมิวนิสต์พูดว่าไม่มีชนชั้น แต่เหตุใดคอมมิ
วนิสต์ในยุโรปตะวันออก และในประเทศจีนจึงยังมีชนชั้นอยู่อีก"
เพราะผู้ต่อต้านเห็นคนงานและพนักงานของรัฐยังมีฐานะค่า
จ้างต่างๆกัน ผู้ต่อต้านจึงโฆษณาว่าคอมมิวนิสต์ในประเทศ
นั้นๆ พยายามลบล้างคนจนว่าไม่มีชนชั้น ทั้งนี้ผู้ต่อต้านที่รู้ความ
จริงอยู่แล้วนั้นต้องการลบล้างคนที่มีซากทาส, ซากข้าไพร่
ศักดิ์นา, ให้คงนิยมฐานะเช่นนั้นของตนต่อไป

ถ้าหากมีคอมมิวนิสต์บางนิกายพูดว่า ถ้าคนได้อำนาจรัฐแล้วก็จะเลิกชนชั้นทันทีทันใดนั้น ก็เป็นเรื่องของคอมมิวนิสต์นิกายปลื้มก้อย่นั้น ๆ ซึ่งมีใช้คอมมิวนิสต์มาร์กซิสต์โดยทั่วไป

ส่วนคอมมิวนิสต์มาร์กซิสต์ในค่ายสังคมนิยมนั้นจะไม่กล่าวพูดเช่นนั้น เพราะขัดต่อคำสอนของมาร์กซ์ที่กล่าวไว้ชัดแจ้งโดยมิได้หลอกลวงผู้ใดให้หลงเชื่อว่า เมื่อชนชั้นก่นงานได้อำนาจแล้วก็จะเลิกชนชั้นในทันทีทันใดยังไม่ได้ ก็ต้องดำเนินเป็นขั้น ๆ ไปตามสภาพ, ท้องที่, และกาละของแต่ละสังคม คือ

ก. **ขั้นที่ ๑** ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างทุนนิยมกับสังคมนิยมในระหว่างเวลาหนึ่งก่อน คือ ชนชั้นในสังคมจึงยังมีอยู่เนื่องจากรากฐานทางเศรษฐกิจที่ต่างกัน เมื่อพัฒนาการผลิตและพัฒนาจิตสำนึกของสังคมนิยมของคนได้พอสมควรแล้ว จึงนำสังคมเข้าสู่ระบบสังคมนิยม

ข. **ขั้นที่ ๒** คือขั้นสังคมนิยมนั้น ในระยะแรกก็เป็นสังคมนิยมเบื้องต้นทางนิตินัยเท่านั้น คือ บังคับการผลิตเป็นของสังคม แต่การทำงานเพื่อการผลิตนั้นก็ยังต้องอาศัยหลักที่ให้ปันผลแก่แต่ละคนตามความสามารถที่ตนทำงานให้แก่สังคม คือผู้ใดทำงานมากก็ได้มาก ผู้ใดทำงานน้อยก็ได้น้อย ถ้า

แบ่งปันผลเท่า ๆ กันความไม่เป็นธรรมก็เกิดขึ้น ซึ่งมีใช้วัตถุประสงค์ของสังคมนิยม ทั้งนี้ระยะนี้อัตราเงินเดือนและค่าจ้างแรงงานจึงต่างกันตามผลงาน นอกจากนี้สาเหตุความคิดจากชนชั้นก็ยังมียึดค้างอยู่ ในระยะนี้จึงต้องใช้เวลาอีกช้านานหลายชั่วคนจึงจะบรรลุถึงสังคมนิยมสมบูรณ์

ค. **ขั้นที่ ๓** คือสังคมนิยมวิวนิสต์ซึ่งจะเป็นไปได้เมื่อใดนั้นมาร์กซ์บอกว่าไม่อาจจะกำหนด “เงื่อนไขเวลา” ได้ จะบอกได้ก็แต่เพียง “เงื่อนไข” ว่า เมื่อพลังการผลิตได้พัฒนาถึงขีดสูงมากพร้อมด้วยมนุษย์ได้พัฒนาถึงขีดที่ไม่มีการเห็นแก่ตัว ผลผลิตจึงอุดมสมบูรณ์ ความแตกต่างระหว่างผู้ทำงานทางสมองกับผู้ทำงานทางร่างกายจึงค่อยๆ เหือดหายไป (wither away) ฐานแห่งความแตกต่างกันระหว่างชนชั้น และสาเหตุของชนชั้นก็ค่อยๆ เหือดหายไปด้วย คำว่า “เหือดหายไป” หมายถึงการค่อยๆ จางหายไปตาม “วิถีวิวัฒน์” (Evolutionary Method) มิใช่โดย “วิถีกวิวัฒน์” (Revolutionary Method) มิใช่ชนชั้นหมดไปสิ้นโดยการออกกฎหมายหรือนึกเอาๆ เอาเอง ฉะนั้นกว่าจะเข้าสู่ระบบสังคมนิยมวิวนิสต์ได้ ก็ต้องใช้เวลาหลายชั่วคน ในปัจจุบันนี้จึงยังไม่มีประเทศใดในค่ายสังคมนิยมเข้าสู่ระบบคอมมิวนิสต์ อย่างมากที่สุดก็เพียงสังคมนิยมทางนิตินัยเท่านั้น

(๔) เนื่องจากมีผู้เข้าใจผิดและสับสนในความหมายของคำว่า “สังคมนิยม” และ “คอมมิวนิสต์” ผมจึงเห็นสมควรเสนอต่อท่านถึงความจำเป็นมาของคำทั้งสองนี้ในข้อต่อ ๆ ไป

(๕) คำว่า “สังคมนิยม” ในภาษาไทยนั้นเพิ่งจะเกิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๗ ก่อนนั้นขึ้นไปถ้าเรากล่าวถึงสิ่งที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “Socialism”, “Socialist”, เราก็มักใช้วิธีเรียกทับศัพท์คำอังกฤษนั้นว่า “โซเชี่ยลลิสม์, โซเชี่ยลลิสต์”

ส่วนศัพท์อังกฤษ “Socialism” ซึ่งตรงกับภาษาฝรั่งเศส “Socialisme” นั้น ก็เป็นศัพท์ที่มีผู้ตั้งขึ้นเมื่อศตวรรษที่ ๑๙ มาเอง อันเป็นสมัยที่มีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในยุโรปตะวันตก เนื่องจากเศรษฐกิจเจ้าสมบัติซึ่งเป็นผู้ที่ครอบครองเครื่องมือในการผลิต (Instruments of Production) ที่พัฒนาโดยการปฏิวัติอุตสาหกรรม (Industrial Revolution) นั้น มีความโลกที่จะหากำไรให้ได้มากขึ้นโดยเบียดเบียนเอาเปรียบคนงานซึ่งเป็นการชู้ตริคอย่างหนัก คนงานต้องทำงานวันละ ๑๒-๑๖ ชั่วโมง คนงานหญิงแม้จะมีครรภ์ก็ไม่ได้รับความปรองอมยิ่งกว่านั้น เจ้าสมบัติยังได้ใช้คนงานที่เป็นเด็กอายุระหว่าง ๑๐-๑๕ ปี จึงเป็นการทารุณเด็ก เมื่อเจ้าสมบัติได้กำไรมากขึ้นก็ได้

ขยายวิสาหกิจของตน โดยอาศัยลัทธิตามระบบที่เรียกว่า “เสรีนิยม” ทำการแข่งขันกับวิสาหกิจที่ลดกรรมตามระบบเศรษฐกิจศักดินา ทำให้โรงงานที่ลดกรรมสมัยเก่า, ช่างฝีมือ, และผู้ประกอบการเศรษฐกิจตามวิธีเก่าต้องล้มเลิกหรือล้มละลาย คนส่วนมากต้องยากจนลงและผู้ที่ยากจนอยู่แล้วก็อดคัดัดสนยิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงมีบุคคลคิดค้นวิธีการที่จะแก้ปัญหที่ระบบทุนสมัยใหม่ได้ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางสังคมดังกล่าวนั้น

ในอังกฤษนั้น “โรเบิร์ต โอเวน” (Robert Owen) เจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมแห่งโรงงานทอผ้าที่ “New Lanark” ในสกอตแลนด์นั่นเอง ได้ริเริ่มปรับปรุงสภาพของคณงานให้ดีขึ้น โดยกำหนดชั่วโมงทำงานให้น้อยลง ให้ความปราณีแก่คณงานหญิงที่มีครรภ์ ไม่ใช้คณงานเด็กที่เยาว์วัย ให้สวัสดิการแก่คณงานและมีแผนการที่จะให้คณงานร่วมผลประโยชน์ของโรงงาน เขาเห็นว่าความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการเศรษฐกิจเป็นทางที่จะแก้ปัญหาคความไม่เป็นธรรมของสังคมได้ เขาจึงได้ทดลองจัดตั้งนิคมเรียกว่า “นิวฮาร์โมนี” (New Harmony) ซึ่งผมเห็นควรแปลเป็นภาษาไทยว่า “ศรีอารยะไมตรีใหม่” นั้น ขึ้นในท้องที่แห่งหนึ่งในมลรัฐอินเดียนาแห่งสหรัฐอเมริกา แต่จิตสำนึกของสมาชิกนิคมนั้นยังไม่สูงพอที่จะเห็นแก่ส่วนรวมเป็น

ใหญ่ นิกมนั้นจึงต้องเล็ก ขณะนั้นยังไม่มีคำว่า “Socialism” เกิดขึ้น ทรรศนะของโอเวนจึงเรียกตามชื่อของท่านผู้นั้นว่า “ลัทธิโอเวนนิสม์ (Owenism)”

ในฝรั่งเศสตั้งแต่การปฏิวัติใหญ่ ค.ศ. ๑๗๘๘ เป็นต้น มา ก็ได้มีนักปฏิวัติหลายคนที่ต้องการแก้ไขความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจของสังคม แต่ในสมัยนั้นยังไม่มีคำว่า “Socialism” เกิดขึ้น ลัทธิของท่านเหล่านี้จึงเรียกตามชื่อของแต่ละคน เช่น ลัทธิของ “บาเบฟ” (Babeuf) เรียกว่า “บาบูวิสม์” (Babouvisme), ลัทธิของฟูรีเยร์ (Fourier) เรียกว่า “ฟูรีเอริสม์” (Fourierisme) ฯลฯ

ต่อมา นิตยสารอังกฤษชื่อ “Cooperative Magazine” ฉบับออกใน ค.ศ. ๑๘๒๖ และนิตยสารฝรั่งเศสชื่อ “Globe” ฉบับออกใน ค.ศ. ๑๘๓๒ ได้ใช้คำอังกฤษ “Socialism” (โซเชียลลิสม์) และคำฝรั่งเศส “Socialisme” เพื่อเรียกลัทธิซึ่งสังคมเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต (Means of Production) และอำนวยความสะดวกของสังคมน่วมมือกันในการผลิต โดยได้รับปันผลและสวัสดิการอย่างเป็นธรรม ตั้งแต่บัดนั้นมาลัทธิและทรรศนะใดที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ทั้งที่มีอยู่แล้วก่อนมีศัพท์ใหม่นี้ และที่มีต่อมาภายหลังมีศัพท์ใหม่ก็รวมเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า

“Socialism”, ฝรั่งเศส “Socialisme” ภาษายุโรปอื่น ๆ ก็ตั้ง
เป็นศัพท์โดยแผลงจากคำนี้ เช่น ภาษาเยอรมันเรียกลัทธินี้
นี้ว่า “Sozialismus” ฯลฯ

เมื่อได้เกิดศัพท์อังกฤษ “Socialism” และฝรั่งเศส
“Socialisme” ขึ้นแล้ว นักศึกษาหนุ่ม ๆ สมัยนั้นหลายคนก็
ไม่พอใจระบบสังคมเก่า ซึ่งต้องการแสดงตนว่าเป็นคนทันสมัย
ก็เรียกตนเองว่า “โซเชี่ยลิสต์” ตามสมัยนิยม (Fashion) แต่
ในสาระแท้จริงนั้นแตกต่างกัน คือ บางคนต้องการ
เพียงปรับปรุงสังคมเก่าให้ก้าวหน้าขึ้นบ้างโดยไม่กระทบถึงระบบ
ทุน แต่ต้องการให้คนยากจนมีฐานะดีขึ้นบ้าง, บางคนก็ต้องการ
การเปลี่ยนระบบสังคมเก่าขนาดน้อยบ้างมากบ้าง

๖. ผมขอให้สังเกตว่าคำว่า “ปัจจัยการผลิต” (Means
of Production) นั้นหมายถึงสิ่งที่มนุษย์ใช้ผลิตวัตถุที่มีคุณค่า
แก่มนุษย์ในการดำรงชีพและการพัฒนาสังคม ปัจจัยการ
ผลิตจึงได้แก่ที่ดิน, แหล่งแร่, แหล่งน้ำ, เครื่องมือการผลิต
(Instruments of Production), การธนาคารและเครดิต, การ
ค้าและการคมนาคม, โรงงานวิสาหกิจ ฯลฯ ซึ่งในตำราเศรษฐ
กิจวิทยาแบบฉบับอังกฤษตั้งแต่สมัยอาคัม สมิธ เรียกว่า “Con-

stant Capital” ในคำราชาศัพท์ภูมิวิทยาสมัยใหม่ถือว่าเป็น
“ทุนของสังคม” (Social Capital)

ดังนั้นปัจจัยการผลิตจึงมิได้หมายถึงทรัพย์สินที่บุคคล
หามาได้โดยแรงงานของตน เช่นค่าจ้างของคนงาน, รายได้ของ
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ, รายได้ของนักประพันธ์, นักวาดภาพ,
ทนายความ, ฯลฯ

๗. คำอังกฤษ “โซเชี่ยลลิสม์, โซเชี่ยลลิสต์” นั้นมีผู้ถ่าย
ทอดเป็นศัพท์ไทยว่า “สังคมนิยม” ซึ่งคงกล่าวแล้วซึ่งได้รับ
ความนิยมใช้มาจนถึงทุกวันนี้

ส่วนคำอังกฤษ “Communism”, “Communist” นั้น
ฝ่ายต่อต้านลัทธินี้ก็ตีและฝ่ายนิยมลัทธินี้บางชนิกบางนิกายนั้นก็
ตี มีความเห็นพ้องต้องกันอยู่อย่างหนึ่งในการเขียนอักษรไทยทับ
ศัพท์อังกฤษและออกเสียงตามคำอังกฤษนั้นว่า “คอมมิวนิสต์,
คอมมิวนิสต์” จึงต่างกับชาวคอมมิวนิสต์ในประเทศจีนซึ่งถ่าย
ทอดคำอังกฤษนี้เป็นภาษาจีนว่า “กงฉานจู๋” แปลเป็นไทยว่า
“ลัทธิรวมสมบัติ” คนไทยที่มีเชื้อชาติจีนก็ย่อมรู้ว่า “กง” หมายความว่า
ถึง “รวม” ซึ่งจีนแต่จิวก็ใช้ประกอบคำว่า “สึ” เป็น “กงสึ”
ราชบัณฑิตยสถานก็รับเอาเป็นคำไทยบรรจุไว้ในพจนานุกรมว่า

“กงสี” ๑ น. ของกลาง (จ)

“กงสี” ๒ น. กองกลางที่ใช้รวมกันสำหรับคนหมู่
หนึ่ง ๆ ที่ใช้ในความหมายว่าเป็นหุ้นส่วนบริษัทก็มี เช่น กงสี
ทำการต้มกลั่นสุรา, (จ. ว่าบริษัททำการค้า, กิจการที่จัดเป็น
สาธารณะ)

ความประสงค์ของฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์นั้นต่างกับ
ความประสงค์ของฝ่ายนิยมคอมมิวนิสต์บางชนิดบางนิกายในการ
ทับศัพท์อังกฤษนั้นเป็นภาษาไทยคือ

ฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์อาศัยการโฆษณาที่ฝรั่งทำคิดต่อกัน
กันมากกว่า ๑๐๐ ปี ดังกล่าวแล้วเป็นทุนในการทำให้คนเกลียด
และกลัวคอมมิวนิสต์ก็มี ฉะนั้นถ้าฝ่ายต่อต้านคอมมิวนิสต์ใน
ประเทศไทยเสริมการโฆษณาอีกบ้างเพียงเล็กน้อยเท่านั้นก็จะได้
ผลในการต่อต้านทางสงครามจิตวิทยา

ส่วนคอมมิวนิสต์บางชนิดบางนิกายก็มีทรยศนะ โดย
เฉพาะของเขาในการใช้ชื่อพรรคว่าคอมมิวนิสต์ แต่คอมมิวนิสต์
บางชนิดบางนิกายก็ไม่ใช้ชื่อพรรคว่าคอมมิวนิสต์ ซึ่งผมจะ
กล่าวต่อไปในข้อ ๘

๘. คำอังกฤษ “Communism” แผลงมาจากคำฝรั่ง

เศส “Communiste” ซึ่งมาจากมูลศัพท์ลาติน “Communis” แปลว่า “การร่วมกัน” และคำว่า “Communia” ที่แปลว่า “องค์การร่วมกัน”

เมื่อครึ่งยุคกลางของยุโรปคือในศตวรรษที่ ๑๓ พ่อค้าและนักหัตถกรรมที่อยู่ในย่านตลาดชนบทของฝรั่งเศสที่เรียกว่า “Bourg” (บูร์ก) ส่วนคนที่อยู่ในย่านตลาดนั้นก็เรียกว่า “Bourgeois” (บูร์จัวส์) แปลเป็นไทยว่าชาวบุรี ซึ่งเจ้าศักดินาท้องที่ถือว่าเป็นข้าไพร่ ต้องเสียส่งส่วยหรือบรรณาการให้เจ้าศักดินาท้องที่นั้น ได้ต่อสู้เพื่อหลุดพ้นจากการกดขี่เบียดเบียนของเจ้าศักดินาท้องที่ ในการนั้นชาวบุรีได้ผนึกกำลังกันเป็นองค์การร่วม เรียกตามภาษาฝรั่งเศสโบราณว่า “Comugne” ซึ่งต่อ ๆ มาได้แผลงเป็น “Commune” การต่อสู้ใช้วิธีคือแพ่งไม่ยอมส่งส่วยให้บ้าง ถวายฎีกาให้แก่พระราชาธิบดีบ้าง และวิธีไม่สันตติกันๆ บ้าง การต่อสู้ชั้นนี้ดยุติเยื่อยาวนานกว่าจะได้ผล ในที่สุดพระราชาธิบดีซึ่งเป็นเจ้าสูงสุดเหนือเจ้าศักดินาท้องหลายก็ได้พระราชทานสัมปทานให้ชาวบุรีแห่งย่านตลาดมีสิทธิปกครองตนเองได้ คำว่า “Commune” (คอมมูน) จึงเป็นศัพท์เรียกองค์การปกครองท้องถิ่นคือเทศบาลของฝรั่งเศสตั้งแต่นั้น ปัจจุบันนี้หน่วยปกครองท้องถิ่นชั้นล่างสุดของฝรั่งเศส ซึ่งเทียบ

ได้กับตำบลของสยามนั้นเรียกว่า “คอมมูน” (Commune) คือ มีสภาพเป็นท้องถิ่นปกครองตนเอง

ฝ่ายเจ้าศักดินาเรียกผู้ที่เป็นสมาชิกองค์การร่วม (Commune) ว่า “Communiste” (คอมมิวนิสต์) ซึ่งหมายถึงผู้ที่คัดค้านระบบปกครองของเจ้าศักดินา

ใน ค.ศ. ๑๘๗๑ กรรมกรที่ยึดกรุงปารีสได้แล้วจัดตั้งรัฐของกรรมกรเรียกว่า “Commune de Paris” (สหการปารีส) นั้นเรียกตนเองว่า “Communard” (คอมมิวนาร์ด)

แต่ความเข้าใจว่า “คอมมิวนิสต์” คือผู้คัดค้านระบบศักดินานั้น ได้ตกทอดมายังเยอรมนีในบั้นกลางแห่งศตวรรษที่ ๑๙ ดังที่ผมได้กล่าวไว้ในปาฐกถาต่อนักเรียนไทยในสหพันธ์รัฐเยอรมันเมื่อ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๖ ว่า ปราภฏในจดหมายของเองเกลส์ที่เขียนถึงมาร์กซ์ระหว่าง ค.ศ. ๑๘๔๔-๑๘๔๕ ว่า สารวัตรตำรวจ, นักดนตรี, นักวาดภาพการ์ตูน, ชุนนางผู้ให้กู้เงิน, เจ้าของร้านค้า ฯลฯ ก็เรียกตัวเองว่าคอมมิวนิสต์ ตามที่เจ้าศักดินากับลูกสมุนตั้งชื่อนั้นให้แก่ผู้คัดค้านหรือไม่พอใจระบบศักดินา ฝ่ายกรรมกรเยอรมันที่ทำงานในเบลเยียม, ในอังกฤษ, ในฝรั่งเศส, ซึ่งไม่พอใจระบบปกครองศักดินาเยอรมันก็ถูกเรียกว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ทั้ๆที่พวกเขาไม่รู้ว่คอม

มิวนิสต์คืออะไร แต่เมื่อถูกเรียกว่าเป็นคอมมิวนิสต์ก็เป็นกัน
แล้วจัดตั้งสมาคมกรรมกรขึ้นมีชื่อว่า “สันนิบาตคอมมิวนิสต์”
(Communist League) โดยมีสมาชิกเป็นกรรมกรเยอรมัน,
อังกฤษ, ฝรั่งเศส, อิตาลีเยน, เฟลมิช, เคนิช

พวกกรรมกรนั้นขอร้องให้มาร์กซ์กับเอนเงิลส์ช่วยกัน
กว่าทฤษฎีสังคมที่เขาจะถือเป็นหลักนำการปฏิบัติ ท่านทั้งสอง
จึงได้เขียนแถลงการณ์ให้โดยเรียกว่า “แถลงการณ์พรรคคอม
มิวนิสต์” เมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๗ (พิมพ์ครั้งแรก ค.ศ. ๑๘๔๘) ครั้น
แล้วกรรมกรต่างๆ ได้นำไปเผยแพร่ในประเทศของตน โดย
เฉพาะกรรมกรเยอรมัน ได้นำไปแพร่หลายเข้ามาในดินแดน
เยอรมัน ครั้นแล้วคอมมิวนิสต์เยอรมันสมัยนั้นก็ได้จับอาวุธทำ
การต่อสู้ระบบศักดินาที่เมืองโคโลญและที่อื่นในเยอรมนี ขบวนการ
คอมมิวนิสต์เยอรมันพ่ายแพ้ แต่พวกก้าวหน้าที่ต้องการให้
เยอรมันเปลี่ยนระบบศักดินามาเป็นระบบประชาธิปไตยแบบ
ตะวันตก ได้ทำการต่อสู้ทั้งทางสันติและไม่สันติอันเป็นผลให้
เจ้าศักดินาในดินแดนเยอรมันยอมผ่อนผันให้มีรัฐธรรมนูญประ
ชาธิปไตยแบบตะวันตก

จากตัวอย่างแห่งการพุดพล้อยๆ ของพวกศักดินาเยอรมัน
ที่หาว่าคนที่ไม่พอใจระบบนั้นเป็นคอมมิวนิสต์ไปเสียทั้งหมด

ก็เท่ากับเป็นการเพิ่มกำลังคนให้แก่คอมมิวนิสต์โดยคอมมิวนิสต์
อยู่เฉย ๆ ก็ได้มา ในรัสเซียสมัยพระเจ้าซาร์ก็เพิ่มกำลังให้แก่
คอมมิวนิสต์โดยพูดพล่อย ๆ เช่นนั้น ในประเทศจีนสมัยโกวัะ
มีนคังก็พูดพล่อย ๆ หว่า คนไม่พอใจระบบนั้นเป็นคอมมิว
นิสต์ ทำให้ผู้ถูกกล่าวหากลายเป็นผู้เห็นใจคอมมิวนิสต์ไป

๘.๑. เองเกลส์ได้ชี้แจงไว้เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๓ ถึงการที่
ท่านกับมาร์กซ์ ไม่เรียกแถลงการณ์ที่ท่านทั้งสองเขียนขึ้นเมื่อ
ค.ศ. ๑๘๔๗ (พิมพ์ครั้งแรก ค.ศ. ๑๘๔๘) ว่าแถลงการณ์โซ
เซียลิสต์นั้น เพราะใน ค.ศ. ๑๘๔๗ นั้น คนจำนวนมากเข้าใจกัน
ว่า คำว่า “โซเซียลิสต์” หมายถึงสานุศิษย์ของโอเวนในอังกฤษ
และของฟูรีเอร์ในฝรั่งเศส ซึ่งเองเกลส์เห็นว่า เป็นลัทธิสังคมน
ชนิตจินตนาการซึ่งลดฐานะลงเป็นเพียง “นิกาย” เท่านั้น และ
กำลังจะเสื่อมสูญไป และหมายรวมถึงบุคคลที่เองเกลส์เรียกว่า
“หมอสังคมเถื่อน” (Social Quack) ชนิดต่างๆ ที่สั่งสอน
อย่างเตา ๆ ให้ปรับปรุงแก้ไขความเดือดร้อนต่างๆ ทางสังคม
โดยไม่ทำอันตรายแก่ทุนและกำไรของนายทุน ท่านว่าโซเซีย
ลิสต์ทั้งสองชนิดนั้นจึงเป็นชนชั้นกลางที่อยู่นอกขอบวงการของ
ชนชั้นคนงานและหวังได้รับความสนับสนุนจาก “ชนชั้นที่มี

การศึกษา” (Educated Class) จึงต่างกับคนส่วนหนึ่งของชนชั้นคนงานที่เข้าใจว่าการอภิวัฒน์เพียงแต่ทางการเมืองเท่านั้นยังไม่พอ จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงสังคมชั้นซึ่งเรียกตนเองว่า “คอมมิวนิสต์” เองเองกล่าวว่า ท่านกับมาร์กซ์มีทรรศนะตั้งแต่เริ่มแรกว่า “การปลดแอกชนชั้นคนงานต้องเป็นการกระทำโดยชนชั้นคนงานเอง” ท่านจึงกล่าวว่าเป็นที่สงสัยว่าในระหว่างข้อสองข้อนั้น (โซเชียลิสต์กับคอมมิวนิสต์) ท่านทั้งสองจะเลือกเอาข้อใด

๕.๒. การใช้ชื่อพรรคและสมาชิกว่า “คอมมิวนิสต์” นั้น ได้เปลี่ยนแปลงหลายครั้งตามสถานการณ์และตามสมัยนิยม (Fashion) ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๔๗ เป็นต้นมา คือ

(๑) ตามที่เองเกลส์ ได้กล่าวข้างบนถึงส่วนหนึ่งของชนชั้นคนงานที่เรียกตนเองว่าคอมมิวนิสต์นั้น หมายถึงสถานการณ์เมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๗ ซึ่งกรรมกรเยอรมันที่ทำงานในยุโรปตะวันตกได้จัดตั้งขึ้นเป็น “สันนิบาตคอมมิวนิสต์” และมีกรรมกรชาติอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่งเป็นสมาชิก ดังที่ผมกล่าวไว้แล้วในข้อ ๘

ต่อมาใน ค.ศ. ๑๘๕๒ สมาชิกส่วนมากแห่งคณะกรรมการกลางของ “สันนิบาตคอมมิวนิสต์” ถูกรัฐบาลเยอรมัน

จับกุมฐานกบฏภายในราชอาณาจักรมิใช่ฐานเป็นคอมมิวนิสต์ ศาลพิพากษาให้จำคุก ๗ คน ไว้ที่บ้อมปราการ (ไม่ใช่คุก เพราะถือว่าเป็นคดีการเมือง) มีกำหนดต่างๆ กันระหว่าง ๓ ถึง ๖ ปี ปล่อย ๔ คน เมื่อศาลตัดสินคดีที่มีชื่อว่า “คดีโคโลญ” แล้ว “สันนิบาตคอมมิวนิสต์” ก็ยุบตัวเอง

(๒) ต่อจาก ค.ศ. ๑๘๕๒ ถึง ค.ศ. ๑๘๗๗ เป็นเวลาระหว่าง ๒๕ ปีนั้น การใช้ชื่อพรรคหรือองค์การที่ต่อสู้อย่างลับๆ ระบบทุนนิยมว่า “พรรคหรือองค์การคอมมิวนิสต์” นั้นก็พินทุสมันิยม หลายคนที่เคยเรียกตัวเองว่าคอมมิวนิสต์ เช่น ละฟาร์ก (Lafargue) ลูกเขยมาร์กซ์ หัวหน้าคนหนึ่งของชนชั้นกรรมกรบึกข้ายสมัยนั้นก็ได้กลับไปเรียกตนเองว่า “โซเชี่ยลิสต์”

ส่วนในเยอรมันและในรัสเซียเกิดสมัยนิยมขึ้นใหม่ที่เรียกพรรคซึ่งนับถือลัทธิมาร์กซ์ว่า “พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย” (Social Democratic Party) และเรียกสมาชิกพรรคนั้นว่า “โซเชี่ยลดีโมคราท์” ในหลายบทความของมาร์กซ์, เองเกิลส์, เลนิน, ที่กล่าวถึงพรรคและชาวมาร์กซิสต์สมัยนั้นก็เรียกตามชื่อซึ่งเป็นสมัยนิยมใหม่ขณะนั้น

(๓) ใน ค.ศ. ๑๘๐๓ พรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยรัสเซีย

แตกแยกออกเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายเสียงข้างมากเรียกว่า “บอลเชวิค” ส่วนฝ่ายเสียงข้างน้อยเรียกว่า “เมนเชวิค” ความขัดแย้งระหว่างทั้ง ๒ ฝ่ายไม่อาจตกลงกันได้ ฉะนั้นใน ค.ศ. ๑๙๑๒ เลนินกับสานุศิษย์จึงได้แยกจากพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยจัดตั้งเป็น “พรรคบอลเชวิค”

(๔) ใน ค.ศ. ๑๙๑๗ เลนินกลับจากลี้ภัยในยุโรปแล้ว เปลี่ยนชื่อ “พรรคบอลเชวิค” เป็น “พรรคคอมมิวนิสต์”

เมื่อพรรคนี้นำราษฎรรัสเซียล้มระบบปฏิกิริยาแห่งรัสเซียได้สำเร็จแล้ว หลายองค์การสังคมนิยมที่ก้าวหน้าจึงพากันใช้ชื่อว่า “พรรคคอมมิวนิสต์” คำนี้จึงได้พ่นขึ้นเป็นความนิยมอีกครั้งหนึ่ง คือ

ใน ค.ศ. ๑๙๑๙ เลนินกับผู้นำรัสเซียได้จัดตั้ง “องค์การคอมมิวนิสต์ระหว่างประเทศครั้งที่ ๓” (“Third International” หรือเรียกว่า “Communist International”) มีคำย่อว่า “Comintern” (โคมินเทอรัน) พรรคต่างๆ ที่เคยเรียกชื่ออื่นก็ดี หรือตั้งขึ้นใหม่ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๑๙ (พ.ศ. ๒๔๖๒) ถึง ค.ศ. ๑๙๔๓ (พ.ศ. ๒๔๘๖) ก็ดี ซึ่งองค์การโคมินเทอรันรับรองว่าเป็นสมาชิกของตนได้จึงใช้ชื่อว่า “พรรคคอมมิวนิสต์”

ส่วนพรรคที่มีได้เป็นสมาชิกขององค์การ โคมินเทอรัน

นั้น ก็ใช้ชื่ออย่างอื่นตามความพอใจ เช่น พรรคสังคมนิกาย
ทรอทสกี เป็นต้น

ผู้ใกล้ชิดว่าพรรคใดเป็นสมาชิกขององค์การคอมินเตอร์น
บ้าง ก็อาจรู้ได้จากบัญชีรายชื่อที่องค์การนั้นประกาศ

(๕) ภายหลังจากที่องค์การ คอมินเตอร์น ได้ยุบตนเองเลิก
ไปใน ค.ศ. ๑๙๔๓ แล้ว ก็ได้มีสมัชชาขึ้นใหม่คือ หลาย
พรรคที่เดิมมีชื่อว่า “พรรคคอมมิวนิสต์” นั้นเห็นว่าชื่อนั้นไม่
เหมาะสมแก่สภาพแห่งสังคมของตน จึงได้เปลี่ยนเป็นชื่ออย่าง
อื่นเช่น พรรคคอมมิวนิสต์ของเวียดนามเปลี่ยนเป็น “พรรค
เลาตง” แปลว่า “พรรคแรงงาน”, พรรคของเกาหลีเหนือ
เปลี่ยนเป็น “พรรคแรงงาน”, พรรคชังการีชื่อว่า “พรรคคน
งานสังคมนิยม”, พรรคของเยอรมันตะวันออกชื่อว่า “พรรค
สังคมนิยมเอกภาพ” ฯลฯ

ส่วนพรรคของรูมาเนียนั้นเปลี่ยนชื่อไปตามสมัชชา
คือเดิมชื่อพรรคคอมมิวนิสต์ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๔๘ เปลี่ยนเป็น
“พรรคคนงานรูมาเนีย” ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๖๕ กลับเปลี่ยนเป็น
“พรรคคอมมิวนิสต์รูมาเนีย”

บางพรรคก็เอาชื่อ “สันนิบาตคอมมิวนิสต์” มาตั้งเป็น
ชื่อของพรรคตน เช่นพรรคของยูโกสลาเวีย ฉะนั้นเมื่อประมาณ

๑๒ ปีเศษมาแล้วได้มีประชุมพรรคคอมมิวนิสต์ต่างๆ ที่ประเทศหนึ่งแห่งยุโรปตะวันออกเพื่อต่อต้านแนวทางคอมมิวนิสต์ยูโกสลาเวีย ผู้แทนจีนคนหนึ่ง (บัดนี้พ้นตำแหน่งหน้าที่โดยการอภิวัฒน์ใหญ่ทางวัฒนธรรมของจีน) ได้แถลงในที่ประชุมว่า ยูโกสลาเวียแจกจ่ายเอาชื่อคอมมิวนิสต์ไปใช้เป็นชื่อของพรรคตนซึ่งไม่มีลักษณะเป็นคอมมิวนิสต์

ในฝรั่งเศสก็มีพรรคหนึ่งซึ่งถือตามแนวทางของทรอทสกีนั้นใช้ชื่อว่า "สันนิบาตคอมมิวนิสต์" และอีกพรรคหนึ่งใช้ชื่อว่า "ขบวนการต่อสู้ของกรรมกร" โดยใส่ไว้ในวงเล็บว่า "ทรอทสกีสต์" ทั้งสองพรรคนี้ต่างก็ส่งผู้สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกเป็นประธานาธิบดี โดยแข่งขันกับผู้สมัครแนวร่วมซ้าย (ซึ่งประกอบด้วยพรรคคอมมิวนิสต์ฝรั่งเศสและสังคมนิยมกับราติกัลบีกซ้าย) และแข่งขันกับฝ่ายขวาด้วย คือทำศึกทีเดียวทุก ๆ แนวรบ

๘.๓ การที่เองเกลส์กล่าวว่า ท่านกับมาร์กซ์มีทรรศนะตั้งแต่เริ่มแรกว่า "การปลดแอกชนชั้นคนงานต้องเป็นการกระทำโดยชนชั้นคนงานเอง" นั้นก็เป็นไปสอดคล้องกับทฤษฎีว่าด้วยความขัดแย้งระหว่างชนชั้น และทฤษฎีที่ว่าความเป็นอยู่ของ

มนุษย์เป็นเครื่องกำหนดจิตสำนึกของมนุษย์ คือ เมื่อชนชั้นคนงานมีจิตสำนึกที่ถูกกดขี่เบียดเบียนก็เป็นพลังหลักในการปลดแอกชนชั้นของตนและนำราษฎรชนชั้นอื่นๆ ที่ถูกกดขี่ขึ้นนี้กู้อิสรภาพ

แต่มาร์กซ์และเอนเงิลส์มิได้ขีดขวางบุคคลแห่งชนชั้นอื่นที่สละชนชั้นเดิมของตนมาขึ้นหยัดฝ้ายชนชั้นคนงานดังที่ผมจะกล่าวใน (๑) ต่อไป หากท่านทั้งสองได้เตือนให้คนงานระมัดระวังบุคคลแห่งชนชั้นอื่นดังกล่าวนั้นที่เข้าร่วมในขบวนการคนงานโดยสอบสวนให้แน่แท้ว่ามาจากชนชั้นเจ้าสมบัตินายทุนใหญ่กลาง, น้อย อย่างไรและได้สละความคิดกับการปฏิบัติตามชากชนชั้นเดิมของเขาได้แท้จริงอย่างไร เพราะความปรากฏในอังกฤษ, ฝรั่งเศส, เยอรมนี และในอีกหลายประเทศที่บุคคลจากชนชั้นอื่นที่อ้างตนว่าสละชนชั้นเดิมแล้ว แต่ทำตนว่าเป็นหัวหน้าคนงานหรือเป็นปัญญาชนของชนชั้นคนงาน เพื่อเอากงานเป็นนักรวันสำหรับตนจะได้มีอำนาจทางการเมือง และเมื่อได้อำนาจแล้วกรอนักรวันนั้นทิ้งเสีย โดยหันไปดำเนินการตามชนชั้นหรือชากชนชั้นเดิมของตน โดยเฉพาะในอังกฤษนั้นเลนินเรียกผู้นำกรรมกรอังกฤษว่า “อาริสโตเครติก เลเบอร์” (Aristocratic Labour) คือ “ขุนนางกรรมกร” แม้ภายหลัง

สงครามโลกครั้งที่ ๒ แล้วนี้เอง รัฐมนตรีแห่งพรรคกรรมกรหลายคนได้รับสถาปนาให้เป็น "เจ้าศักดินา" (Lord) และท่านแอทท์ลี (Attlee) หัวหน้าพรรคกรรมกรเมื่อพ้นตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้วได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าศักดินาเช่นกัน ฯลฯ

(๑) มาร์กซ์, เองเกลส์ มิได้จัดขบวนการบุคคลแห่งชนชั้นอื่นที่จะสละชนชั้นเดิมของตนมาขึ้นหยัดฝ้ายชนชั้นคนงาน เช่น ช่างนาผู้มีทุนน้อย คนชั้นกลางอันคับต่ำ ที่ยากจนลงเพราะถูกแข่งขันหรือถูกรวบสมบัติจากเจ้าสมบัติ จึงเกิดสำนึกว่า ในอนาคตอันใกล้ พวกเขาจะเหล่านั้จะตกเข้าอยู่ในชนชั้นผู้ไร้สมบัติ

นอกจากบุคคลดังกล่าวนี้ เลนินได้กล่าวไว้ว่า ตามฐานะความเป็นอยู่นั้น มาร์กซ์ และเองเกลส์เป็นบุคคลแห่งชนชั้นเจ้าสมบัติ (Bourgeoisie) หรือนายทุนสมัยใหม่ (Modern Capitalist Class) คือมาร์กซ์เป็นลูกทนายความผู้มีอันจะกิน (well-to-do) มีภรรยาเป็นลูกขุนนางแห่งตระกูล "ฟอนเวสต์ฟาเลน", เองเกลส์เป็นลูกนายทุนใหญ่เจ้าของโรงทอผ้าและวิสาหกิจในเยอรมนี เมื่อบิดาวายชนม์แล้วเองเกลส์รับมรดกมหาศาล จึงนำเงินไปซื้อหุ้นโรงทอผ้าที่แมนเชสเตอร์, เลนินเป็นลูกครูที่ต่อมาเป็นศึกษาธิการมณฑล,

ฯลฯ แต่ท่านเหล่านี้สละชนชั้นเดิมมายืนหยัดฝ่ายชนชั้นคนงาน ทำนองเดียวกับเจ้าสมบัตินักทรรคนกคทวิทยาอื่น ๆ ดังปรากฏ ในแถลงการณ์ ฯ ของมาร์กซ์มีความตอนหนึ่งดังต่อไปนี้

“ในที่สุด ขณะที่การต่อสู้ระหว่างชนชั้นจนจะถึงขั้นเด็ดขาด ความเสื่อมสลายกำลังดำเนินอยู่ในชนชั้นปกครอง ตามความจริงคือภายในกระบวนการทั้งปวงของสังคมเก่า ที่มีลักษณะรุนแรง และเกรี้ยวกราด ก็ได้มีคนจำพวกหนึ่งแห่งชนชั้นปกครองได้สละตนเด็ดขาดออกจากชนชั้นเดิม แล้วเข้าร่วมในชนชั้นอภิวัฒน์ (Revolutionary Class) ซึ่งเป็นชนชั้นที่กุมอนาคตไว้ในมือ เช่นเดียวกับสมัยก่อนที่ส่วนหนึ่งแห่งชนชั้นขุนนางได้เข้าอยู่ข้างฝ่ายชนชั้นเจ้าสมบัติ (นายทุนสมัยใหม่) ในทำนองเดียวกับสมัยนี้ก็มีส่วนหนึ่งแห่งชนชั้นเจ้าสมบัติเข้าอยู่ข้างฝ่ายชนชั้นผู้ไร้สมบัติ (ชนชั้นคนงานสมัยใหม่) โดยเฉพาะส่วนหนึ่งของเจ้าสมบัตินักทรรคนกคทวิทยา (Ideologist) ซึ่งได้พองตัวเองขึ้นสู่ระดับที่เข้าใจในทางทฤษฎีแห่งวิวรรตการทั้งปวง”

(๒) คอมมิวนิสต์บางนิกายมีทรรคนะว่า ปัญญาชนที่มีกำเนิดจากชนชั้นที่มีทรัพย์สินขนาดใหญ่, ขนาดกลาง, ขนาดน้อย ซึ่งสามารถเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนระดับต่างๆ ได้ั้น เมื่อสละชนชั้นเดิมแล้วยืนหยัดฝ่ายชนชั้นกรรมกรก็เป็น

“ปัญญาชนของกรรมกร” นั้น เป็นทรรศนะที่ขัดกับหลักการสำคัญของลัทธิมาร์กซ์ที่สอนให้ชาวคอมมิวนิสต์ต้องดำเนินการมิให้มีความแตกต่างระหว่างผู้ทำงานทางสมองกับผู้ทำงานทางร่างกาย และเป็นทรรศนะที่ขัดต่อคำสอนของเลนินที่มีให้ชาวคอมมิวนิสต์ตั้งตนเป็นครูของกรรมกรและมวลราษฎร หากให้ศึกษาจากมวลราษฎรและกรรมกร การยกย่องให้ปัญญาชนดังกล่าวเป็น “ปัญญาชนของกรรมกร” นั้นเป็นการทำให้ปัญญาชนนั้นอยู่เหนือกรรมกรอื่น ๆ และเป็นทางนำไปสู่แนวทางที่ให้ปัญญาชนนั้นๆ กลายเป็น “กรรมกรขุนนาง” (Aristocratic Labour) ดังที่เลนินเรียกผู้นำกรรมกรอังกฤษตามที่ผมกล่าวในข้อ (๒) ข้างบนนั้น

อดีตหัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์จีน ๓ คนก่อนเหมาเจ๋อตงมิได้กวาดล้างสมาชิกปัญญาชนที่มาจากชนชั้นผู้มีทรัพย์สินภาคต่างๆ ได้สั่งสอนให้สานุศิษย์ตั้งตนเป็นปัญญาชนของกรรมกร จึงทำให้หลายคนหลงว่ามีความรู้กว่ากรรมกรและตั้งตนประคองเป็นครูของกรรมกร และเมื่อได้รับตำแหน่งแล้วจึงกลายเป็นขุนนางอำมาตย์ (Bureaucrat) ต่อมาเมื่อเหมาเจ๋อตงได้เป็นหัวหน้าพรรค ฯ แล้วก็ได้อำนาจตามแนวทางของมาร์กซ์-เอ็งเกิลส์-เลนินดังกล่าวแล้ว และเข้มั่งวคมให้สมาชิกที่เป็นปัญญา

ชน ทนงทนเหนือกรรมกรและมวลราษฎร, มิให้พวกเหล่านั้น
ปฏิบัติตนเป็นขุนนางอำมาตย์, และกำชับให้หมั่นวิจารณ์ตนเอง
เพื่อแก้บรรณและความสะดวกที่ติดชากมาจากชนชั้นเก่าให้
หมดไปและให้ใช้เวลาส่วนหนึ่งลง มือทำงานกับกรรมกรที่โรง
งานและกับชาวนาในชนบทเพื่อมีความเป็นอยู่อย่างกรรมกรและ
ชาวนาที่แท้จริง

การต่อสู้ระหว่างชนชั้นนั้นมิใช่เพียงชูงให้ต่อสู้ระหว่าง
ชนชั้นนอกรายของปัญญาชนเท่านั้น หากปัญญาชนดังกล่าว
ต้องต่อสู้ชนชั้นที่มีอยู่ภายในตัวเอง ซึ่งมีชากรชนชั้นเก่าติดอยู่ใน
นิสัยและความประพฤติกว้าง

(๓) การที่มาร์กซ์และเอนเงิลส์เรียกบุคคลชนิดหนึ่ง
ว่า “หมอสังคมเดือน” (Social Quack) นั้นก็โดยเปรียบเทียบกับ
กับ “หมอเดือน” (Quack) ที่รู้การแพทย์อย่างงู ๆ ปลา ๆ
แต่ก็อาจหาญรักษาคนไข้ซึ่งทำให้คนไข้ทรุดหนักลงจนใจ นัก
สังคมที่ไม่รู้จักกฎวิทยาศาสตร์สังคมก็ฉนั้น คือถ้าใช้วิธีของ
หมอสังคมเดือนแก้ปัญหาสังคมก็จะทำให้คนส่วนมากในสังคม
อึดอัดขัดสนหนักลงอีก

ดังนั้นมาร์กซ์และเอนเงิลส์จึงอาศัยกฎวิทยาศาสตร์ธรรม

ชาติ (ฟิสิกส์, เคมี, ชีววิทยา) ซึ่งเป็นสัจจะของธรรมชาตินั้น
ประยุกต์แก่นมนุษย์สังคม โดยพัฒนาต่อซึ่งคติธรรม ๓ ประการ
ที่ก้าวหน้าในศตวรรษที่ ๑๙ คือปรัชญาแบบฉบับเยอรมัน (เฮ
เกเลียนิสม์), เศรษฐกิจวิทยาแบบฉบับอังกฤษ (อาดัม สมิท,
ริคาร์โด), ลัทธิสังคมนิยมฝรั่งเศสกับทฤษฎีวิวัฒน์ฝรั่งเศส
นั้น

(๑) มาร์กซ์และเอนเงิลส์มิใช่เป็นบุคคลคือวันที่ยืนยัน
ว่าบทความที่ท่านเขียนไว้ถูกต้องทุกสภาพและทุก ๆ กาลหรือ
เป็น “สากลสัจจะ” ตามที่คอมมิวนิสต์บางนิกายต้องการจะให้
เป็นเช่นนั้น แต่ท่านทั้งสองได้สำรวจบทความของท่านบ่อยครั้ง
ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในภายหลังที่ท่านเขียนบทความ
นั้น ๆ

โดยเฉพาะแถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งท่านทั้งสอง
เขียนขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๔๗ (พิมพ์ครั้งแรก ค.ศ. ๑๘๔๘) ที่
สันตสุขย์ถือกันว่าเป็นปฐมคัมภีร์ของปรมาจารย์นั้น ต่อมาใน
ค.ศ. ๑๘๗๒ ท่านทั้งสองได้ลงนามร่วมกันเขียนคำนำแห่งคำ
แถลงการณ์ ฯ นั้นฉบับภาษาเยอรมันซึ่งพิมพ์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง
เป็นใจความว่า ในระหว่างเวลา ๒๕ ปีต่อจาก ค.ศ. ๑๘๔๗

สภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงหลายประการ ท่านได้ยกอุทาหรณ์หลายเรื่องแล้วกล่าวว่า ถ้าท่านเขียนใน ค.ศ. ๑๘๗๒ แล้วท่านก็จะต้องเขียนเป็นอย่างอื่น ดังนั้นท่านจึงขอให้สานุศิษย์ถือเอาแต่เพียงหลักการใหญ่ของแถลงการณ์นั้นเท่านั้น แต่จะนำไปประยุกต์ที่ใดก็ต้องพิจารณาให้เหมาะสมแก่สภาพของแต่ละสังคมตามกาลต่าง ๆ

หลักการใหญ่ที่สำคัญคือ

“กฎธรรมชาติแห่งความขัดแย้งเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง”
(สสารธรรมประติการและวิวรรตการ) *วิภาษวิธี*

เลนินเข้าใจความหมายของท่านทั้งสอง ดังนั้นจึงกล่าวว่าชาวมาร์กซิสต์รัสเซียถือเอาลัทธิมาร์กซ์เพียงเป็นหลักนำที่จะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของรัสเซีย

(๒) จากถ้อยคำของมาร์กซ์และเอนเงิลส์ดังกล่าวแล้ว สานุศิษย์จึงตีความหมายคำสอนของปรมาจารย์ต่าง ๆ กัน บางชนิดบางนิกายที่มีซากทรรคนะศักดิ์ดินาและทุนนิยมก็ตีความหมายไปตามซากทรรคนะนั้นซึ่งเข้าลักษณะเป็นลัทธิแก้ไปทางขวาบางชนิดบางนิกายก็ตีความหมายไปทางซ้ายสุดเหวี่ยง เลนินได้ต่อต้านลัทธิแก้ทั้งทางขวาและทางซ้าย

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ลัทธิแก้ทางซ้ายได้ระบาด
ในหลายประเทศ เสนินจึงเขียนบทความเรื่อง “คอมมิวนิสต์
ปีกซ้าย, ความคิดระส่ำระสายอย่างเด็กไร้เดียงสา” (Left-
Wing Communism, an Infantile Disorder)

หัวหน้าพรรคคอมมิวนิสต์จีน ๓ คนก่อนเหมาเจ๋อตง
นั้นได้ดำเนินตามลัทธิแก้ฝ่ายซ้ายทำให้เสียหายแก่พรรคฯ จีน
มาก เมื่อเหมาเจ๋อตงได้เป็นหัวหน้าพรรคใน ค.ศ. ๑๙๓๕
แล้วก็ต้องต่อสู้ภายในพรรคกับพวกลัทธิแก้ทางขวา, และทาง
ซ้ายสุดเหวี่ยง, และลัทธิอนาธิปไตย (อนาร์คิสม์) ตลอดจน
ซึ่งปรากฏในบทความของเหมาเจ๋อตง และบทความของเสิน
เรื่อง “คอมมิวนิสต์ปีกซ้ายฯ” ฉบับภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส
(และคำแปลภาษาจีน)

เหมาเจ๋อตงมีเพียงแต่ต่อสู้ทางทฤษฎีเท่านั้น หากต่อสู้
ในทางปฏิบัติต่อพวกที่มีพรรคนะหรือซากพรรคนะทาส, ข้าไพร่,
ทุนนิยม ซึ่งทำการตามรากฐานแห่งพรรคนะและซากพรรคนะ
เหล่านั้นซึ่งแสดงถึงความเห็นแก่ตัวต่าง ๆ เช่นการแสดงในทาง
เป็นวีรบุรุษส่วนบุคคล ในทางฉ้อโกงเงินขององค์การและของ
รัฐ เพราะถ้าบุคคลที่มีพรรคนะหรือซากพรรคนะเหล่านั้นมีอยู่ใน
พรรคหรือองค์การสาธารณะแล้ว การดำเนินเพื่อสถาปนาสังคม

นิยมก็ไม่อาจเป็นไปได้ ฉะนั้น เหมาเจอตงจึงได้นำราษฎรจีนต่อสู้ปราบปรามพวกฉ้อโกงยักยอกเงินของสาธารณะโดยท่านมิได้เห็นแก่หน้าบุคคลใด ๆ แม้ผู้ที่เคยร่วมรบมามีชื่อเสียงในการต่อสู้ศัตรู และได้รับตำแหน่งสูง เช่น กรณีอดีตนายกลเทศมนตรี นครเทียนสิน ที่เมื่อเรื่องมาถึงกรรมการกลางของพรรคก็มีผู้ขอความกรุณาให้ลงโทษสถานเบา อ้างว่ามีความชอบในการรบ แต่ เหมาเจอตง ให้คิดว่า “จริงอยู่เรารักเพื่อน แต่เรารักราษฎรยิ่งกว่า” กรรมการกลางจึงได้สติแล้วลงมติขับไล่ผู้ฉ้อโกงนั้นออกจากพรรคฯ ส่งตัวให้ศาลของราษฎรชำระคดี ศาลพิพากษาให้ประหารชีวิต โดยสั่งให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาทันที เหมาเจอตง ยังได้ให้คติอีกว่า ในการปฏิบัติเช่นนั้นมิใช่ทำให้พรรคเสียชื่อแก่คนภายนอกหรือในสายตาของโลก หากทำให้ชื่อเสียงของพรรคดีขึ้นอีกว่า กำจัดคนเลวออกจากพรรค ซึ่งตรงกับคติของไทยโบราณที่ว่า ปลาเน่าตัวเดียวก็ทำให้ปลาดีในข้องเดียวกันพลอยเสียไปด้วยได้

๑๐. ในรัชสมัยของพระนางเจ้าวิกทอเรีย ซึ่งครองราชย์เป็นเวลานานถึง ๖๓ พรรษา คือ ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๓๗ ถึง ๑๙๐๑ นั้น ชาวอังกฤษถือว่าเป็น “ยุคทอง” (Golden Age)

ในความหมายว่า วิทยาศาสตร์, ศิลปวิทยา และวัฒนธรรม (Animi Cultura) ได้เจริญงอกงามไพศาล

แม้ว่าในรัชสมัยนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ๒๐ ครั้ง ตามวิถีรัฐธรรมนูญประชาธิปไตย แต่ทุก ๆ รัฐบาลก็สนองพระบรมราชปณิธานให้พสกนิกรที่อยู่ในบริเตนใหญ่มีสิทธิเสรีภาพ ในการแสดงทรรศนะคติและในการเชื่อถือลัทธิเศรษฐกิจ, การเมือง, วัฒนธรรม รัชสมัยนั้นจึงเฟื่องฟูด้วยคติธรรมชา, กลาง, ซ้าย, หลายอย่างหลายประการ ประคองบุปผชาตินานาชาติบานสะพรั่งประกอบพระบารมี ควรแก่การที่ชาวอังกฤษ ผู้ภักดีถวายความเคารพสักการะแก่สมเด็จพระมหากษัตริย์องค์นั้น

ก็แหละในรัชสมัยนั่นเอง คอกเตอร์ คาร์ล มาร์กซ์ (เดิมศึกษานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบอนน์ ต่อมาสำเร็จปริญญาเอกทางปรัชญาแห่งมหาวิทยาลัยเบอร์ลิน ลูกทนายความผู้มีอันจะกิน), และเฟรดริก เองเงิลส์ (อดีตนายทหารปืนใหญ่แห่งราชอาณาจักรปรัสเซีย ลูกมหาเศรษฐีเยอรมัน), ซึ่งไม่อาจพัฒนาเผยแพร่ทรรศนะสังคมนิยมในดินแดนปิตุภูมิได้นั้น ได้มาขอพึ่งบรมโพธิสมภารอาศัยอยู่ในอังกฤษ

(๑) ใน ค.ศ. ๑๘๔๗ ขณะนั้นมาร์กซ์มีอายุได้ ๒๙ ปี (เกิดในเยอรมนี ค.ศ. ๑๘๑๘) ได้ร่วมกับเอนเงิลส์ เขียนแถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ให้แก่กรรมกร ๖ ชาติที่ประชุมกันที่กรุงลอนดอน (พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๘) ซึ่งชาวมาร์กซิสต์ถือว่าเป็น “ปฐมคัมภีร์” ของปรมาจารย์

ระหว่างปลาย ค.ศ. ๑๘๔๘ ถึงต้น ค.ศ. ๑๘๔๙ กลับไปเยอรมันชั่วคราว เพื่อต่อสู้ระบบศักดินาเยอรมัน พ่ายแพ้ในการต่อสู้แล้ว ได้กลับมาอาศัยอยู่ที่ลอนดอนอีกจนวายชนม์ที่นั่นใน ค.ศ. ๑๘๘๓ นับเป็นเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ในอังกฤษ ๓๔ ปี เกินกว่ากึ่งอายุของมาร์กซ์ ศพของมาร์กซ์ฝังอยู่ที่สุสาน “ไฮเกท” ซานกรุงลอนดอนจนถึงปัจจุบันนี้

ระหว่างที่อยู่อาศัยอยู่ในอังกฤษนี้ มาร์กซ์และเอนเงิลส์ ได้เขียนบทความหลายเรื่อง โฆษณาพรรคคณะและจัดตั้งองค์การกรรมกรระหว่างประเทศ ซึ่งมีชื่อเรียกกันในปัจจุบันว่า “องค์การกรรมกรระหว่างประเทศครั้งที่ ๑” (First International) โดยรัฐบาลอังกฤษสมัยนั้นได้ให้เสรีภาพอย่างเต็มที่

(๒) ใน ค.ศ. ๑๘๔๒ ขณะนั้นเอนเงิลส์มีอายุ ๒๒ ปี (เกิดในเยอรมนี ค.ศ. ๑๘๒๐) ออกจากประจำการทหารปรัสเซีย

แล้ว ได้มาทำงานทิวสาทกิจซึ่งบิดาเป็นผู้ถือหุ้นที่เมืองแมนเชสเตอร์ สมักรเป็นนักสังคมนิยมอย่างคนหนุ่มหัวก้าวหน้าในอังกฤษสมัยนั้น

พบกับมาร์กซ์ที่ปารีสใน ค.ศ. ๑๘๔๔ ร่วมกับมาร์กซ์เขียนแถลงการณ์พรรคคอมมิวนิสต์ในค.ศ. ๑๘๔๗ แล้วกลับไปเยอรมนีชั่วคราวระหว่าง ค.ศ. ๑๘๔๘-๑๘๔๙ ทำการต่อสู้ระบบศักดินาเยอรมัน พ่ายแพ้แล้วกลับมาอาศัยอยู่ที่อังกฤษจนวายชนม์ใน ค.ศ. ๑๘๙๕ นับเวลาที่อาศัยอยู่ในอังกฤษครั้งแรก ๖ ปี ครึ่งสุดท้าย ๔๖ ปี รวมเวลาที่เองเกลส์อาศัยอยู่ในอังกฤษ ๕๒ ปี หรือ ๒ ใน ๓ แห่งอายุของเองเกลส์

(๓) มาร์กซ์มีลูก ๖ คนเกิดในอังกฤษซึ่งมีสัญชาติเป็นอังกฤษ ลูกของมาร์กซ์ ๓ คนตายระหว่างที่เยาว์วัย ส่วนที่ยังมีชีวิตอยู่แล้วตายภายหลังบิดาก็คือ (๑). "เจนนี่" สมรสกับชาร์ลส์ ลองเกตต์ นักสังคมนิยมฝรั่งเศส (๒). "ลอรา" สมรสกับโปล ละฟาร์ก ชาวมาร์กซิสต์ฝรั่งเศส (๓). "เฮลีนอร์" สมรสกับนายแพทย์อังกฤษ ชื่อ เอกเว็ค อาเวลิง

ใน ค.ศ. ๑๘๘๑ "เฮลีนอร์" เป็นผู้หนึ่งที่เข้าร่วมกับนักสังคมนิยมอังกฤษหลายท่านในการจัดตั้ง "สหพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตย" (Social Democratic Federation) ซึ่งได้มี

แถลงการณ์ว่า

“แรงงานเป็นบ่อเกิดแห่งความไพบูลย์ เพราะฉะนั้น ความไพบูลย์จึงเป็นของแรงงาน วัตถุประสงค์ของสหพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตยคือสถาปนาสังคมเสรีภาพ ทั้งอยู่บนรากฐานแห่งความเสมอภาคทางการเมืองพร้อมด้วยสิทธิเสมอภาคทางสังคมสำหรับบุคคลทุกคนและการกู้อิสรภาพของแรงงาน”

(๔) ในค.ศ. ๑๘๘๓ นักสังคมนิยมอังกฤษหลายท่าน อาทิ เช่น เอช. จี. เวลส์, ซิดนีย์ เวบบ์, เบอ์นาร์ด ชอว์ (Bernard Shaw) นักประพันธ์เรื่องนาม ฯลฯ ได้ร่วมกัน จัดตั้งสมาคมเฟเบียน (Fabian Society) สมาคมนั้นได้ออกแถลงการณ์นโยบายสังคมนิยมที่มีชื่อว่า “เฟเบียนโซเชี่ยลลิสม์” ในการที่เขาคำว่า “เฟเบียน” เป็นคำวิเศษณ์ประกอบ คำว่า “โซเชี่ยลลิสม์” นั้น ก็โดยถือหลักยุทธวิธีของอดีตนายพลโรมันชื่อ “ฟาบีอุส มักซิมุส” ซึ่งมีฉายาว่า “กุงตาทอร์” (Cuntator) แปลว่า “ผู้ชลอเวลา” คือในการรบระหว่างโรมันกับซันนิบาลนั้น นายพลผู้นี้ใช้ยุทธวิธีไม่เผชิญหน้าให้แตกขาดกับข้าศึก หากใช้วิธีชลอเวลารอคอยได้โอกาสเหมาะจึงโจมตีข้าศึกให้พ่ายแพ้ นักสังคมนิยมเฟเบียนก็ใช้ยุทธวิธีต่อสู้ระบบทุนโดยชลอเวลาคือเริ่มต้นจากการโฆษณาทำให้คนเข้า

ใจในลัทธิสังคมนิยมก่อน แทนที่จะมุ่งโจมตีพรรคต่อต้านระบบทุน อย่างไรก็ตามสมาคมเฟเบียนก็ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสหพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตย และโดยเฉพาะเบอร์นาร์ด ชอว์นั้นได้ติดต่อกับเลนินด้วย

(๕) การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๒ เป็นประวัติการณ์ครั้งแรกที่กรรมกรเหมืองแร่แท้จริง คือ เค.ชาร์ตีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาสามัญ และอีก ๑ ปีต่อมา ชาร์ตีกับสหราชอาณาจักรได้จัดตั้ง “พรรคแรงงานอิสระ” (Independent Labour Party) ขึ้น นโยบายของพรรคนี้โดยทั่วไปก็ไม่แตกต่างมากนักกับสหพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตยซึ่ง เอ็ดวินอร์ บุตรีของมาร์กซ์ได้ร่วมทำคำแถลงดังกล่าวใน (๔)

ใน ค.ศ. ๑๘๙๔ ได้มีสมัชชาครั้งใหญ่ของสหภาพแรงงานอังกฤษซึ่งได้ตกลงกันจัดตั้ง “พรรคแรงงานบริเตน” (British Labour Party) และมีคณะกรรมการเพื่อการต่อสู้ทางรัฐสภาประกอบด้วยตัวแทนของพรรคแรงงานอิสระ, ของสหพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตย, และของสมาคมเฟเบียน, บุคคลที่อยู่ในคณะกรรมการนี้คือ ชาร์ตี, แรมเซย์ แมคโดนัลด์ (ต่อมาได้เป็นนายกรัฐมนตรีอังกฤษ), เบอร์นาร์ด ชอว์ ฯลฯ

(๖) สมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรียได้เสด็จสวรรคตใน

ค.ศ. ๑๕๐๑ แต่คติธรรมทางสังคมนิยมซึ่งได้เกิดขึ้นในรัชสมัย
ของพระองค์ก็ได้เบิกทางให้เกิดลัทธิสังคมนิยมอีกหลายชนิด
อาทิ

“กิลด์ โซเชียลิสม์” (Guild Socialism) ซึ่งนักสังคมนิยม
นิยมเฟเบียนบางคนได้ร่วมกับนักสังคมนิยมอื่นๆ ประกอบขึ้น
อาทิ เอ.เจ.เพนที, เอส.จี.ชอปสัน, ที.เอช. โกล อดีตศาสตราจารย์
แห่งสำนักศึกษาเศรษฐวิทยากรุงลอนดอน ฯลฯ สังคมนิยม
ชนิดนี้เขาคำว่า “กิลด์” (Guild) มาเป็นคำวิเศษณ์ประก
กอบคำว่า “โซเชียลิสม์” เพราะคนอังกฤษจำนวนไม่น้อยรู้จัก
อยู่แล้วว่าในยุคกลางนั้น การหัตถกรรมได้ดำเนินโดย “บร
ษัทหัตถกรรม” ที่เรียกว่า “กิลด์” ตามสาขาอาชีพต่างๆ แต่
“กิลด์โซเชียลิสม์” ต้องการให้สังคมนเป็น “กิลด์” ใหญ่ที่แยก
ออกเป็นกิลด์อุตสาหกรรม, กิลด์แบ่งปันผลผลิต, กิลด์ขนส่ง,
กิลด์เกษตรกรรม, กิลด์เหมืองแร่, กิลด์ก่อสร้าง, กิลด์การ
พิมพ์, กิลด์ทอผ้า, กิลด์เครื่องนุ่งห่ม, กิลด์อาหาร ฯลฯ และ
มีองค์การ “คอมมูน” (Commune) หรือ “รัฐ” ซึ่งมีหน้าที่
รักษาความสงบเรียบร้อย, การระหว่างประเทศ, การป้องกันประ
เทศ, ฯลฯ

(๗) ส่วนพรรคแรงงานอังกฤษก็ได้อาศัยเปรียบเทียบ

ลัทธิสังคมนิยมชนิดต่าง ๆ แล้วคัดเลือกเอาส่วนที่ตนเห็นว่า
เหมาะสมแก่สภาพแวดล้อมของสังคมอังกฤษในกาลต่าง ๆ จึง
ช่วยให้พรรคแรงงานของอังกฤษซึ่งเป็นพรรคนำราษฎรส่วน
มากได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งเป็นสมาชิกแห่งสภาสามัญ และ
ได้ปกครองอังกฤษตามระบบสังคมนิยมแบบอังกฤษหลายครั้ง
รวมทั้งขณะที่ผมกำลังแสดงปาฐกถาอยู่นี้ รัฐบาลของพรรคแรง
งานได้เวนคืนปัจจัยการผลิตหลายอย่างเป็นของรัฐ เช่น
“ธนาคารแห่งอังกฤษ” (Bank of England), การรถไฟ,
เหมืองแร่ ฯลฯ และได้จัดให้มี “บริการอนามัยแห่งชาติ”
(National Health Service) อันเป็นประโยชน์แก่พลเมือง
 ฯลฯ แต่พรรคแรงงานอังกฤษจะแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ
ปัจจุบันโดยวิธีสังคมนิยมแบบอังกฤษชนิดปัจจุบันนี้ ได้เพียง
ใดหรือไม่นั้น เราจะต้องคอยดูต่อไป

เราควรสังเกตว่า การที่พรรคแรงงานได้รับชัยชนะนั้น
ก็เพราะระบบเลือกตั้งของอังกฤษเป็นประชาธิปไตย คือแบ่ง
เขตการเลือกตั้งออกเป็นหลายเขต พอเหมาะแก่การที่ผู้สมัคร
ฝ่ายคนงานซึ่งมีทรัพย์สินน้อยสามารถติดต่อกับราษฎรได้ทั่วถึง
และเขต ๆ หนึ่งก็มีผู้แทนได้เพียงคนเดียว มิใช่ระบบรัฐธรรมนูญ
ญุกับระบบเลือกตั้งชนิดที่เขียนขึ้นมาเพื่อช่วยให้เจ้าสมบัตินาย

ทุนกับลูกสมุนมีโอกาสได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร โดยวิธี
รวมเขตและหลายเขตก็มีผู้ออกเสียงเลือกตั้งหลายแสนคน ท่าน
ที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในอังกฤษก็ย่อมรู้ว่า แม้ระบบ
ทุนอังกฤษพัฒนาถึงขีดสุดเป็นบรมรณานุกาภาพหรือจักรวรรดิ
นิยมนั้น แต่เจ้าสมบัตินายทุนอังกฤษก็มีสายตาไกลที่ไม่ใช้วิธี
เลือกตั้งชนิดหลังนี้ เพราะจะเป็นการผลกใส่ให้ชนชั้นคนงาน
อังกฤษจำต้องต่อสู้จนกว่ารัฐสภา

ส่วนพรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษซึ่งตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๒๐
นับว่าเป็นพรรครุ่นอาวุโสขององค์การคอมมิวนิสต์ระหว่างชาติ
ครั้งที่ ๓ (โคมินเทอร์น) นั้น ก่อนที่จะจัดตั้งพรรคก็ได้มีการ
โต้เถียงกันรุนแรงระหว่างผู้ก่อตั้งปีกซ้ายซึ่งคัดค้านการเข้าร่วม
ในรัฐสภา อาทิ “ซีลเวีย แพงก์เฮิสท์” และ “ดัมบลิว กาล
เลเซอร์” ในนามของคนงานสกอทกับผู้ก่อตั้งส่วนมากซึ่งเห็น
ว่าจะต้องใช้วิธีต่อสู้ทุกอย่างรวมทั้งการต่อสู้ทางรัฐสภา เเลนิน
ได้พิจารณาเหตุผลของทั้งสองฝ่ายแล้วมีความเห็นว่า ตามสภาพ
ของอังกฤษนั้น พรรคคอมมิวนิสต์ที่จะก่อตั้งขึ้นนั้นก็จะต้องต่อ
สู้ทางรัฐสภา (The Communist in Great-Britain should
constantly, unremittingly and undeviatingly utilize par-
liamentary elections . . .) และในคำสรุปแห่งบทความเรื่อง

“คอมมิวนิสต์ปีกซ้าย, ความคิดระส่ำระสายอย่างเด็กไร้เดียงสา” นั้น (เขียนเมื่อ เมษายน-พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๒๐) เลนินได้เตือนไว้ว่า “กองทัพที่ไม่ฝึกฝนในการใช้อาวุธทุก ๆ ชนิด และปัจจัยกับวิธีรบทุก ๆ ชนิดซึ่งข้าศึกมีหรืออาจมีได้นั้น ก็ประพฤติด้อย่างไม่ฉลาดหรือกระทั่งเป็นวิธีอาชญากรรมได้” ในที่สุดพรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษก็ได้จัดตั้งขึ้น โดยมีนโยบายต่อสู้ทางรัฐสภาด้วย แต่ปีกซ้ายของพรรคแรงงานสังคมนิยมอังกฤษ, พรรคสังคมนิยมแห่งแคว้นเวลส์ใต้, และสหพันธ์คนงานสังคมนิยม, ไม่ยอมร่วมด้วย

พรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษได้ส่งตัวแทนสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาสามัญ (สภาผู้แทนราษฎร) ตามกำลังที่ตนมีจากน้อยไปสู่มากและได้เพิ่มเขตสมัครมากขึ้น ใน ค.ศ. ๑๙๕๕ พรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษได้ ๒ ที่นั่งในสภาสามัญ แต่ในการเลือกตั้งต่อ ๆ มา ราษฎรอังกฤษยังไม่พร้อมที่จะรับให้พรรคคอมมิวนิสต์เป็นพรรคนำ ฉะนั้นพรรคนั้นจึงพ่ายแพ้ทุก ๆ เขตเลือกตั้ง แม้ว่าผู้สมัครคอมมิวนิสต์ทุก ๆ เขตจะถูก “ปัว” ค่าสมัคร แต่พรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษก็ไม่เห็นว่าตนจะอับอายขายหน้าเพราะเป็นเรื่องที่ราษฎรอังกฤษซึ่งมีอำนาจอธิปไตยสูงสุดเป็นผู้วินิจฉัย พรรคนั้นจึงไม่มีความท้อถอยในการเตรียม

ตัวเพื่อเสนอตนในการเลือกตั้งคราวต่อไป เพราะพวกเขาเห็นว่า
พรรคจารีตนิยมก็แสดงให้เห็นแล้วว่าไม่สามารถแก้วิกฤตการณ์
ทางเศรษฐกิจได้ และถ้ารัฐบาลของพรรคแรงงานปัจจุบันก็ไม่
สามารถแก้วิกฤตการณ์นั้นได้แล้ว บางทีคนงานอังกฤษจำนวน
มากอาจจะเห็นด้วยกับนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษที่
เสนอว่าสามารถจะแก้วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจโดยวิธีที่เหมาะสม
แก่สภาพของอังกฤษนั้นได้.

(จบคำตอบตอนที่ ๑ ของภาคที่ ๑ คำตอบตอนอื่นๆ
จะมีต่อไป)

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์พิมพ์เนศ

๕๕-๕๗ แขวงบรมพิศาลสุราษฎร์ ถนนถนนาว กรุงเทพฯ ๖

โทรศัพท์ ๒๒๒๕๕๐ - ๒๒๕๓๖๕

ตัด วังเกต

โฆษณา ๒๕๑๘